

У Русији је почело одбројавање за парламентарне изборе који ће се одржати 4. децембра. Грађани ће тога дана тајним гласањем изабрати 450 посланика Доњег дома парламента, односно Државне думе као највишег законодавног органа. Према проценама Централне изборне комисије, право гласа има око 110 милиона грађана од укупно 143 милиона становника. Од укупног броја бирача чак два милиона је тренутно ван граница Русије.

Главна кампања током које ће бити организовани ТВ дуели и друге манифестације почиње првих дана новембра и трајаће све до периода тишине уочи самих избора. Поједини аналитичари превиђају оштре дуеле, а власти најављују фер борбу и апсолутну законитост. С обзиром на актуелност периода у коме се одржавају са становишта унутрашњег развоја и међународних прилика, аналитичари оцењују да ће ово бити најважнији избори у постсовјетској Русији.

Иако је до избора остало месец дана, многе чињенице су мање-више познате и, по свему судећи, великих изненађења на самим изборима неће бити. На то указују не само прогнозе политичара и аналитичара, већ и резултати истраживања јавног мњења чије су службе током октобра биле веома активне.

Према резултатима истраживања, на изборе ће сигурно изаћи 36 одсто бирача, а још 39 одсто ће вероватно изаћи. Десет одсто руских бирача вероватно неће гласати док 11 одсто категорично тврди да ће тога дана остати код куће. Четири одсто бирача не зна да ли ће гласати или неће. Ако се остваре ове прогнозе, онда би се могла очекивати излазност од преко 70 одсто (36 плус 39 одсто), што би био веома добар резултат.

Централна изборна комисија регистровала је укупно седам партија које су доставиле сва потребна документа и жребом одредила под којим ће бројем учествовати. Наводим их по редоследу: Праведна Русија, Либерално-демократска партија, Патриоти Русије, Комунистичка партија Руске Федерације, Јаблоко, Јединствена Русија и Правое дело. То је рекордно мали број партија које конкуришу за место у парламенту. Обрнути рекорд био је децембра 1995 године када је на изборима учествовало чак 43 партија, друштвених организација и блокова.

Главна интрига је, свакако, које ће партије прећи цензус и бити заступљене у парламенту. Све прогнозе говоре да ће само четири партије највероватније ући у парламент: Јединствена Русија, Комунистичка партија, Либерално-демократска партија и Праведна Русија. Према резултатима Сверуског истраживачког центра, Јединствана Русија, чију листу предводи Дмитриј Медведев, уверено ће победити и освојити 53,8 одсто гласова. Далеко од ње заостаје Комунистичка партија ГенADIЈА ЗЈуганова са 16,4 одсто гласова, затим Либерално-демократска партија Владимира Жириновског са 11,6 и Праведна Русија Сергеја Миронова са 9,4 одсто гласова. Истраживања говоре да Правое дело и Јаблоко могу рачунати на 2 до 3 одсто гласова, што неће бити довољно за улазак у парламенат. Партија Патриоти Русије, према резултатима истраживања, јесте апсолутни аутсајдер.

Да ли 53, 8 одсто гласова за Јединствену Русију представља победу или пораз? По једним мерилима, уверљиву победу, а по другим пораз јер неће поновити успех са претходних избора 2007. године. Владајућа партија би, ако се прогнозе остваре, обезбедила апсолутну, али узгубила уставну, двотрећинску већину. Јединствена Русија би сада добила 10 одсто гласова мање него на изборима 2007 године.

У руководство партије се због тога не изражава забринутост. Руководство се вероватно помирило са чињеницом да партија више неће имати у парламенту двотрећинску већину, али оцењује да ни апсолутна већина није лош резултат и да се рејтинг до избора још може поправити. Имамо пуно поверење већине бирача да ћемо наставити да модернизујемо земљу, јачамо демократију, економски потенцијал и социјалну основу, да ћемо чврсто бранити и одбранити целовитост државе, обезбедити социјални мир, националну, верску и сваку другу толерантност и равноправност, да ћемо најенергичније штитити интересе земље на међународном плану и сарађивати са свима који то желе на апсолутно равнопрвним основама- каже у Јединственој Русији. Партија са таквим програмом, таквом оријентацијом и таквим руководством мора да има подршку народа.

Пише: Ђорђе Милошевић
петак, 04 новембар 2011 08:06

Интересантна је чињеница да Комунистичка партија Русије перманентно, на свим досадашњим изборима, уверено заузима друго место, а резултати истраживања јој и сада, двадесет година после слома комунизма, предвиђају сигуран улазак у парламент. Аналитичари оцењују да је то последица економских тешкоћа и уверења код одређеног не тако малог броја грађана, да је „некада било боље”, да је социјализам био праведније друштво, да пуна запосленост, бесплатна здравствена заштита, бесплатно образовање и неке друге тековине које је нудио социјализам имају предност над могућностима које пружа садашњи систем. Један број грађана сматра да је „чврста рука” једини начин да се сузбију корупција, екстремно богаћење, тероризам, сепаратизам, национализам и други пропратни процеси у садашњем друштву. Стаљин се додуше све ређе призива и међу комунистима, али касније совјетске вође и систем као целина још су у сећању по добру код појединих грађана углавном старије генерације. Геннадј Зјуганов каже да и поједини млади људи прилазе комунистима, разочарани у садашњи систем и стање у друштву.

Комунистичка партија је ових дана позвала бираче да јој укажу поверење. Ако баш и нећете да гласате за нас, онда се определите за било коју другу партију само не за Јединствену Русију – изјавио је секретар ЦК Иван Мељников. Он је мишљења да ће бирачи који припадају „категорији незадовољних” гласати управо за комунисте и да ће та партија добити 25 до 35 одсто гласова, што аналитичари сматрају мало вероватним.

Што се тиче Либерално-демократске партије, она под лидерством Владимира Жириновског има веома стабилно бирачко тело. Та партија је, како поједини аналитичари сматрају, била и остала „резервни ослонац” сваке владајуће партије, од времена Јељцина до данас. Иако Ззириновски често и веома оштро критикује неке потезе владе, стварајући привид опозиције, он је готово увек у одлучним моментима, када је било или- или, подржавао владу, што је нарочито било уочљиво за време Јељцина. Са неким потезима Кремља и владе, на унутрашњем и међународном, Жириновски се категорично не слаже и иступа крајње оштро. То је на пример случај са ставом званичне Москве према догађајима у Либији, који Жириновски жестоко критикује.

Током октобра, и председник Медведев и примијер Путин су се током више јавних скупова освртали на предстојеће парламентарне изборе али и на неке друге актуелне теме. Тако је Медведев на скупу својих присталица у московском центру нових технологија Дигитал Октобер (који се налази у бившем здању фабрике „Црвени октобар” у Москви) објаснио зашто је одустао од борбе за председнички положај. Рекао

је да су он и Путин одговорни политичари и да су своју одлуку донели после детаљне анализе садашње ситуације. На крају, главни фактор је био тај што Путин има већи рејтинг. Ми смо политичари-практичари, а не фантасте. Морамо полазити од тога како што лакше да постигнемо политички циљ. Тим пре што смо са политичке тачке гледишта, ми врло блиски људи а у свакодневном животу не конкуренти него блиски другови и пријатељи већ двадесет година – изјавио је Медведев. Такође је у једној прилици изјавио да неки људи и центри хоће да их посвађају, али да у томе неће успети.

Осврћући се на будуће планове после победе на парламентарним изборима (у шта уопште не сумња), Медведев је предвидео стварање „велике владе” у којој ће бити представници грађанског друштва и „Јединствене Русије”. Рекао је да ће у новој влади седети „апсолутно нови људи”, али није прецизирао шта под тим појмом подразумева. Додао је да ће се влада ослободити чиновника који раде на стари начин и који нису освојили нову технологију (интернет и друго). После обнове руководиоца на регионалном нивоу доћи ће на ред и чиновници у федерацији.

По речима Медведева, Русија треба да има неколико снажних политичких партија. Једна од њих биће свакако „Јединствена Русија” која, међутим, треба да се мења. Она треба да буде мање бирократска и мора да укључи људе разних профила али и руководиоце, у чему нема ничег страшног. Медведев је изјавио да што дуже ради у систему државног управљања, то више осећа несавршеност тог система.

И премијер Владимир Путин се последњих дана октобра осврнуо на парламентарне изборе и планове за будућност. Рекао је да би „веома желео” да победи „Јединствена Русија” и да Русији није потребна Државна дума која ће послушно да „штанцује законе” како је то било у прошлости. Она је дужна да их анализира и одабере најбоља и најефикаснија решења. Нама је потребна Дума која ће да дума (руска реч – мисли, размишља). Путин је такође рекао да је Општенародни фронт, чије је оснивање он иницирао, формиран управо због тога да би се створили услови стабилног развоја у области политичког живота. Без те стабилности нећемо успети да развијемо ни привреду- закључио је Путин.

Садашњем премијеру и – готово сигурно – будућем председнику Владимиру Путину, током предизборне кампање постављено је и питање да ли ће, када поново уђе у Кремљ, наставити курс садашњег председника Медведева.

Пише: Ђорђе Милошевић
петак, 04 новембар 2011 08:06

Путин је поновио много пута изречену констатацију да што се тиче стратешких питања, он и Медведев имају исте ставове. Међутим, ми нисмо једна те иста особа, различите смо личности. Ако грађани прихвате конфигурацију власти коју смо предложили, ја нећу чинити нагле промене онога што је Дмитриј Анатољевич Медведев у својству председника учинио- рекао је Путин.

Веома интересантно и уједно веома значајно за домаћу и међународну јавност (да и не говорим о политичким круговима на западу) било је питање постављено Путину током једне телевизијске емисије. Питање се индиректно односило на руско-кинеске односе.

Знате, ја сам онима који нас плаше Кинезима много пута говорио – а то су по правилу наши западни партнери – да нема разлога за било какав страх од Кине. Ма колико да су у савременом свету привлачни матерајални ресурси Источног Сибира и Далеког истока, ипак се глобална борба не води око њих. Главна борба се води око светског лидерства, а ми око тога немамо намеру да се споримо. Кина има друге конкуренте. Нека се они и Кина око тога расправљају. За нас је Кина партнер. Ми сами примећујемо спремност и жељу кинеског руководства да са нама изграђује пријатељске, добросуседске односе и да тражимо компромисе и о најсложенијим питањима. Ми смо такође спремни на такву сарадњу а уверен сам да ће такобити убудуће- рекао је Путин.

Тако говоре лидери Русије који ће извршити рокаду после парламентарних избора у децембру и председничких у марту идуће године. А шта кажу друге политичке личности у Москви, шта процењују аналитичари, коментатори, шта изјављују и како се понашају опозициони кругови?

Задржао бих се кратко на овим последњим, на опозиционим круговима, чији је утицај, чини се, веома мали, али се ту и тамо оглашавају, тврдећи да Русију са новим (старим) руководством чекају тешка времена. Бивши совјетски лидер, Михаил Горбачов, који се ипак не сматра класичном опозицијом, процењује да земљу са Путином и Медведевим на челу чека време новог застоја из времена Брежњева. Горбачов сматра да „Јединствена Русија” подсећа на КП Совјетског Савеза и да „вуче у прошлост”. Бивши совјетски лидер дао је ову оцену – коме другом него немачким медијима који су му из познатих разлога веома наклоњени. Путин му индиректно одговара, не помињући његово име. Он се присећа анегдоте из осамдесетих година: дошли гости код пријатеља, а домаћин их пита – желите ли сапуном да оперете руке. Пошто је добио потврдан одговор, домаћин каже гостима: е, онда ћете пити чај без шећера. И за једно и за друго нема новаца. Таква

Пише: Ђорђе Милошевић
петак, 04 новембар 2011 08:06

времена се више никада неће вратити, каже Путин. Он боље од многих других зна за економске и друге тешкоће у друштву, али каже: шта хоћете? Створити за један сат уравнотежену државу и друштво на свим нивоима? У неким земљама до тога никада не дође а у неким државама тај процеш траје више деценија.

Или бивши губернатор Нижњег Новгорода и потпредседник владе за време Бориса Јељцина и његов миљеник, Борис Њемцов. Он је један од најжешћих критичара власти, јаросни организатор протестних скупова у Москви на које обично дође више полицајаца и новинара него његових присталица. Од једног пријатеља, руског новинара, чујем да је Њемцов замрзао Путина после једног случајног сусрета пре више година на коме му се Путин, дискретно и благонаклоно, више шалећи се, обратио речима: па добро, Борја, када ћеш регулисати односе са својим бабама (реч „баба” се код Руса у обичном разговору употребљава за сваку женску особу без обзира на године, што би се у српском рекло „женска”). Отуда се за женскароша каже – бабњик). Њемцов, наиме, има две породице – две жене и децу из оба брака, једног законског и једне ванбрачне заједнице. То је једно време крио, али је сада то јавна тајна, то свако зна и Њемцов то више не крије. Кажу да Њемцов подједнако води рачуна о обе породице и издржава их. Да ли је то разлог крајње одбојног става Њемцова према Путину није познато.

Да предизборна кампања не буде монотона, потрудио се и лидер Либерално-демократске партије Владимир Жириновски који ће бити и председнички кандидат. Он је на једној седници Доњег дома парламента током октобра направио само њему својствен шоу. Изазван нечијом репликом, он је узвикнуо: ви не знате ко ће бити нови председник државе. На изборима ће бити великих изненађења. Очигледно сматрајући да ће нови председник бити управо он, Жириновски је, како су пренели московски медији, наставио: после председничких избора биће ухапшено 10.000 државних чиновника. Хапшења ће почети један дан после председничких избора, 5 марта у 10 часова. Списак постоји и ја сам га већ потписао. Лепо ћу вам „устројити” празник жена 8 март.

Разуме се да нико не узима озбиљно ову изјаву Жириновског. Она је изазвала смех депутата који су навикли на овакве представе Владимира Вољфовича.

Рејтинг Путина и Медведева је у извесном опадању, али је и даље висок. Они који нису њихови истомишљеници настоје да уочи избора искажу своје резерве или незадовољство. Приликом боравка председника Дмитрија Медведева на Факултету журналистике Московског државног универзитета крајем октобра дошло је до мањег инцидента. Неки студенти истакли су транспаренте провокативног садржаја, други су

Пише: Ђорђе Милошевић
петак, 04 новембар 2011 08:06

постављали „неадекватна питања”, а једној групи студената за које се сматрало да су из редова опозиције није био дозвољен улазак у зграду. Студенти су остали незадовољни сусретом са председником, а он је обећао да ће ускоро поново доћи на факултет.

Самим крајем октобра, у Москви је одржано неколико опозиционих скупова чији је главни захтев био обустава или смањење дотација северним кавкаским републикама. „Нећемо више да хранимо Кавказ”- чуло се из поворке демонстраната. „Немамо више ни најмању жељу да бандитима са Кавказа купујемо нове аутомобиле или финансирамо долазак у Грозни (главни град чеченске републике) познатих страних естрадних и других звезда, истакли су говорници. Из опозиционих кругова се замера да републике Северног Кавказа (Цеченија, Ингушетија, Дагестан) живе на дотацијама које износе и до 90 одсто. Од нашег новца тамо се граде рекреациони центри, а они, Кавкасци, убијају туристе, тврде демонстранти. Тамо нико ништа не ради и живе о нашем трошку. У кавкаским републикама влада систем кланова а њихови представници не поштују законе федерације. Власти негирају ове наводе и тврде да готово сви региони – њих 70 од укупно 83- добијају дотације.

На демонстрацијама, које су окупиле неколико стотина учесника, чуле су се и друге пароле. „Доле партија лупежа и лопова. Елита се гоји а обичан свет једва саставља крај с крајем”, чуло се на демонстрацијама. Под „партијом лупежа и лопова” опозициони кругови подразумевају садашњу владајућу партију. Последњих дана октобра један број демонстраната у Москви и Санкт Петербургу је ухапшен због провокативног понашања и изазивања нереда.

Ако на демонстрацијама опозиције у десетомилонској Москви изађе неколико стотина људи, то свакако није забрињавајуће. Али, ипак представља сигнал да све није баш у најбољем реду и да власт мора повести рачуна о тешкоћама, грешкама и промашајима којих свакако има и које нико не спори. То се посебно тиче корупције и прилика на Северном Кавказу што ће свакако бити једна од главних брига будућег парламента и председника.